

Examining the perceptions of physical education teachers towards inclusive students through metaphors

Beden eğitimi öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerine yönelik algılarının metafor yoluyla incelenmesi

Ramazan Küçükahmetoğlu¹
Ekrem Levent İlhan²

Abstract

The aim of this research is to determine the perceptions of physical education teachers towards inclusion students in physical education lesson through metaphor. Phenomenology pattern, one of the qualitative research patterns, was used in this research and 95 physical education teachers working in secondary schools in Konya province participated in the 2022-2023 academic year. From the teachers who participated in the research in the semi-structured form used as a data collection tool, "Inclusive students in physical education class are for me it's like. Because" they were asked to complete the sentence. Data obtained from the teachers' responses were analyzed according to the content analysis approach. Within the scope of the research, it was determined that physical education teachers produced 95 metaphors related to inclusion students. The metaphors produced were examined under 8 categories as "a source of uncertainty and anxiety", "a tool that provides complementary and equality", "a difficult, exhausting and patience-demanding structure", "an individual that requires expertise", "a tool for discovery and innovation", "a source of

Özet

Bu araştırmanın amacı beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencilerine yönelik algılarını metafor yoluyla belirlemektir. Nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni kullanıldığı araştırmaya 2022-2023 eğitim öğretim yılında Konya ilindeki ortaokullarda görev yapan 95 beden eğitimi öğretmeni katılmıştır. Veri toplama aracı olarak kullanılan yarı yapılandırılmış formda araştırmaya katılan öğretmenlerden "Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri benim için gibidir. Çünkü" cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Öğretmenlerin yanıtlarından elde edilen veriler içerik analizi yaklaşımına göre çözümlenmiştir. Araştırma kapsamında beden eğitimi öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerine ilişkin 95 adet metafor ürettikleri belirlenmiştir. Üretilen metaforlar "belirsizlik ve endişe kaynağı", "tamamlayıcı ve eşitliği sağlayan bir araç", "zor, yorucu ve sabır gerektiren yapı", "uzmanlık gerektiren bir birey", "keşfetme ve yenilik aracı", "mutluluk kaynağı", "kırılgan bir yapı" ve "geri plana atılan bireyler" şeklinde 8 kategori altında incelenmiştir. Kategoriler incelendiğinde en

¹ Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, rkucukahmet@hotmail.com Orcid ID: [0000-0003-0366-3339](https://orcid.org/0000-0003-0366-3339)

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü, leventilhan@gazi.edu.tr Orcid ID: [0000-0002-1117-2700](https://orcid.org/0000-0002-1117-2700)

happiness”, “a fragile structure” and “individuals who are relegated to the background”. When the categories were examined, it was found that the most metaphors were in the category of inclusion students as a means of discovery and innovation, and the least metaphors were in the category of inclusion students as individuals who were relegated to the background. As a result of the research, it was found that physical education teachers had positive perceptions towards inclusion students in the metaphors they developed for inclusion students.

Keywords: Physical education; sports; teacher; inclusive student; metaphor.

[Extended English summary is at the end of this document.](#)

fazla metaforun keşfetme ve yenilik aracı olarak kaynaştırma öğrencileri kategorisinde, en az metaforun ise geri plana atılan bireyler olarak kaynaştırma öğrencileri kategorisinde olduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda beden eğitimi öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerine yönelik geliştirdikleri metaforlarda kaynaştırma öğrencilerine karşı olumlu algılarının bulunduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi; spor; öğretmen; kaynaştırma öğrencisi; metafor.

1. Giriş

Eğitim; kişilerde var olan bilişsel, duyuşsal ve fiziksel yetilerin istendik amaçlar doğrultusunda geliştirilerek kişilere yeni bilgi, tutum veya becerilerin kazandırılması için yapılan etkinliklerin bütünüdür (Akyüz, 2020). Beden eğitimi ise genellikle rekabet içermeyen etkinlikler yoluyla bireylerin zihin ve kas fonksiyonları geliştirerek organizmayı eğitmek olarak tanımlanmaktadır (İşler, 2012). Günümüz şartlarına göre düzenlenen ve sürekli gelişmekte olan eğitim programlarında öğrencilerin bilişsel alandaki gelişmelerinin yanı sıra duyuşsal ve psikomotor alandaki gelişimleri de aynı derecede önem arz etmektedir. Beden eğitimi dersi, eğitim programlarındaki psikomotor alana yönelik olan davranışların kazandırılacağı ana derslerden biri olarak görülmektedir (Pangrazi ve Beighle, 2019). Milli Eğitim Bakanlığı (2018) beden eğitimi derslerinde öğrencilerin fiziksel aktivite seviyelerinin artmasını, öğrencilerin yeni hareket kavramları öğrenerek sporlara özgü hareket becerilerini uygulamalarını amaç edinmiştir. Spor yoluyla iletişim becerileri, öz bakım beceri, sosyal sorumluluk ve farklılıklara saygı gösterme gibi özelliklerin gelişmesi de bu dersin amaçları arasında gösterilmektedir. Sahip oldukları farklılıklar her ne olursa olsun eğitim tüm bireylerin en temel hakkı olup, yeterlilik ve gereksinimleri doğrultusunda eğitim alabilmeleri fırsat eşitliği bağlamında anayasal zorunluluktur (Yılmaz ve ark, 2021). Öğrencilerin özel gereksinimleri sebebi ile var olabilecek olumsuz duygu durumlarının, saldırganlık ve öfkenin kontrol altına alınabilmesi noktasında beden eğitimi ve sporun önemli bir etki oluşturma potansiyeli taşıyabileceği belirtilmektedir (İlhan, 2008). Nitekim özel gereksinimli bireyler gelişim alanlarındaki yaşadıkları güçlükler nedeni ile zaman zaman ilgi ve ihtiyaçlarını yeterince ifade edemez ve bu durum da doğrudan yaşam kalitelerini olumsuz etkiler. Bu hususta özel gereksinimli bireyler için en faydalı olabilecek uygulamalardan biri de beden eğitimidir (Yarımkaya, İlhan ve Uzunçayır, 2022).

Gelişim sürecinde ve özel gereksinimli öğrencilerin akranları tarafından kabulünün sağlanması noktasında öğretmenlerin önemli bir misyonu bulunmaktadır (Orhan ve ark, 2021). Bu anlamda kaynaştırma eğitimi yolu ile özel gereksinimli öğrencilerin hem sosyal hem de fiziksel, zihinsel ve duygusal becerilerinin gelişimi hedeflenmektedir (Uzunçayır ve İlhan, 2020). Çünkü çocuklar günlük yaşantılarının önemli bir bölümünü öğretmenler ile geçirmektedir bu nedenle öğretmenler eğitim atmosferinde çocuğun yararını öncelik edinmelidir (Yılmaz ve Şahin, 2022). Bu durum öğretmenler için daha fazla çaba sarf etmeyi, özveriye ve sorumluluk bilincini beraberinde getirmektedir (Sural ve

ark, 2018). Öğretmenler bu sürecin baş aktörüdür ve sürece dair bilgi birikimi ve farkındalıkları son derece önemlidir (Yılmaz ve İlhan, 2022). Bu bilinç ve özveri ise etkili iletişimi ve özel gereksinimli bireyin topluma dâhil olma sürecini aynı zamanda da gelişimini pozitif anlamda etkileyebilmektedir (İlhan, 2009). Özel gereksinimli bireylerin farklı gereksinimleri doğrultusunda hareket etmek öğretmenlerin en temel görevleri arasındadır (Karasu, 2022).

Beden eğitimi öğretmenlerinin; dersin amaçlarına yönelik düşüncelerini, derse katılan öğrenciler, kullanılan yöntem ve teknikler hakkındaki tutumlarının değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden biri de metafor çalışmalarındadır. Metafor kavramı öğrenilenleri bir disiplinden başka bir disipline aktarmaya yarayan bir köprü olarak tanımlanmaktadır. Metaforlar, bireylerin tecrübe ve deneyimlerinin yansıması olarak ortaya çıkmaktadırlar (Özcan ve Ateş, 2021). Lackoff ve Johnson (2003) metafor terimini bir değişken üzerinden başka bir değişkeni yorumlamak, ifade etmek onu dolaylı yoldan anlatmak olarak tanımlamışlardır. Metaforlar; bilinen ve bilinmeyenleri, somut ve daha az somut olanı, aşına olanla yeni olanı karşılaştırır ve ilişkilendirir. Eraslan'a göre (2011) bir anlama süreci olan metafor, bir kavrama yönelik bireylerin yarattığı etiket olarak ifade edilmektedir. Etkileme süreci kişilerin sunulan kavramı basitçe bir diğer kavramla açıklamasından, ona benzetmesinden daha zorlu bir zihinsel üretim gerektirmektedir. Lackoff ve Johnson (2003) metaforların sadece dilde değil aynı zamanda insanların davranışlarında ve düşüncelerinde de yer aldığından metaforların günlük hayatın her yerinde var olduklarını ifade etmişlerdir. Metaforlar; insanların yaşantılarında kullandıkları dilin merkezinde yer alarak zihinde canlandırmalar yoluyla bireyin etrafında olup bitenler hakkında bilgi verirken alternatif, yeni kavramlar inşa edilmesine de izin vermektedirler (Jensen, 2006).

Eğitim araştırmalarında metaforların farklı şekillerde kullanıldığı görülmektedir. Bibik'e (1997) göre eğitimsel araştırmalarda metafor kullanımının makro ve mikro olmak üzere iki farklı amacı bulunmaktadır. Makro düzeyde öğretmen, öğrenci, okul ve öğretim programları ile ilgili metaforlar yoluyla eğitim sürecinin denetlenmesi gerçekleştirilirken mikro düzeyde öğretmenlerin kendi rollerini tanımlama amaçları yer almaktadır (Bibik, 1997).

Metaforlar öğrenci açısından eğitim sürecinde keşfetmenin bir yolu olarak kullanılabilir gibi yeni öğrenmeler ve önceki öğrenmeler arasında yaratıcı ve yenilikçi etkileşimde sağlamaktadır (Altun ve Apaydın, 2013). Eğitimde metafor kullanımı yoluyla sınıf içerisindeki uygulamalar sırasında benimsenen kök değerlere, öğrencilerin öğretmenler hakkındaki bakış açılarına (Alger, 2009), öğretmenlerin sınıfta tercih ettikleri öğretim yöntemlerine, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği uygulamalara karşı olan farkındalıklarına, öğretmenlerin öğrenme ve öğretmeyle ilgili inanç ve değerlerine ilişkin bilgi edinilebilir (Birello ve Pujolà, 2023). Öğrenme ve öğretme ile ilgili kavram ve algılarının tespit edilmesi, sınıf içerisinde öğrenme ile ilgili uygulamaların ortaya çıkardığı sonuçları incelemek içinde metaforlar kullanılmaktadır (Harriet ve Nita, 2019). Kullanım alanındaki çeşitlilikten ötürü de metaforların anlam ve anlayışı ortaya çıkartmak amacıyla kullanılan güçlü yöntemlerden bir tanesi olduğu düşünülmektedir (Kurtipek, 2019).

Ülkemizde eğitim bilimleri alanının yanı sıra farklı disiplinler içinde de metaforla ilgili olarak birçok çalışma yapıldığı görülmektedir. Alanyazın incelendiğinde Gençlik ve Spor Bakanlığı çalışanlarının gençlere (Kurtipek ve ark, 2017), ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine (Namlı ve Güçlü, 2017), beden eğitimi öğretmenlerine (Cirit ve Başpınar, 2021) ilişkin algılarının metafor aracılığıyla incelendiği görülürken ilköğretimde farklı kademelerde çalışan farklı branş öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor kavramına ilişkin görüşlerini metafor yoluyla inceleyen (Karagün, 2021) araştırmalar bulunmaktadır. Bununla birlikte lisede farklı branşlarda görev yapan öğretmenlerin, sınıf, okul öncesi, fen bilgi ve özel eğitim öğretmenlerinin de kaynaştırma öğrencilerine yönelik metaforlarını inceleyen çalışmalar olduğu görülmektedir (Aydın ve Arslan, 2022; Özbugutu ve Elmacı, 2022; Kuzu ve Yıldırım, 2021; Yazıcıoğlu, 2019). Yapılan araştırmalar incelendiğinde ortaokul beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşlerini

metafor yoluyla inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu durumdan hareketle beden eğitimi öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerine yönelik anlamlandırmalarını ortaya çıkartması açısından araştırmanın önemli olduğu düşünülmektedir.

1.1.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencilerine ilişkin algılarını metafor aracılığıyla ortaya çıkartmaktır. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- 1-Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencilerine ilişkin olarak oluşturulan metaforlar nelerdir?
- 2-Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencilerine ilişkin olarak oluşturulan metaforlar hangi kategoriler altında toplanır?
- 3-Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencilerine ilişkin oluşturulan metaforların gerekçeleri nelerdir?

2. Yöntem

2. 1. Araştırmanın Modeli

Beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencilerine yönelik algılarını belirlemek için yapılan araştırma, nitel çalışmalarda kullanılan olgu bilim (fenomenoloji) modeli ile gerçekleştirilmiştir. Fenomenoloji; bireylerin sahip oldukları yaşam tarzlarının, davranışlarının, bireylerin yaşantılarında meydana gelen olayların ve tecrübelerinin betimlenmesini içerir (Starks ve Brown, 2007). Olgu bilim deseni ile birlikte yapılan çalışmalar bir konuyla ilgili olarak bireylerin algılarını daha detaylı bir şekilde incelememize imkân sağlayarak bireylerin olaylara yükledikleri anlamlarında ortaya çıkartılmasını sağlamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

2. 2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Konya ilindeki ortaokullarda görev yapan 95 beden eğitimi ve spor öğretmeni oluşturmaktadır.

2. 3. Veri Toplama Aracı

Alanyazın incelendiğinde metafor çalışmalarında veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış soru formlarının kullanıldığı görülmektedir (Saban, 2008; Ekici, 2016). Araştırma kapsamında veriler "Beden Eğitimi Dersinde Kaynaştırma Öğrencilerine İlişkin Metaforik Algı Belirleme Formu" kullanılarak toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak kullanılan formda öğretmenlerden beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencilerine yönelik algılarını belirleme amacıyla "Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri benim için gibidir. Çünkü 'dır.'" cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Birinci cümlede öğretmenlerin beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencilerine yönelik olan algılarını ifade etmeleri için tek bir metafor kullanmaları istenirken 2. cümlede öğretmenlerden kullandıkları metaforu neden seçtiklerine ilişkin olarak gerekçeli ifadelerini "çünkü" ile başlayan kısımda yazmaları istenmiştir (Saban, 2009).

2. 4. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde nitel veri analiz yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde araştırmada elde edilen veriler birbirine benzeyen kavram ve temalar etrafında toplanarak yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Öğretmenlerin ortaya koymuş oldukları metaforlar analiz edilirken (1) listeleme ve ayıklama, (2) örnek metafor imgesi derleme, (3) kategori geliştirme, (4) güvenilirliğin sağlanması basamakları takip edilmiştir (Saban,2009).

Listeleme ve ayıklama aşaması (1): Bu aşamada ortaokul beden eğitimi öğretmenleri tarafından üretilen metaforlar ve gerekçeli nedenler listelenmiştir. Listelemenin ardından metafor ve gerekçelerin birbirleriyle ilişkili olup olmadığı kontrol edilmiş olup çalışmaya katkı vereceği düşünülen veriler

toplanmıştır. Öğretmenlerin ifade ettikleri metaforlar bu aşamada kodlanırken beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencilerine yönelik herhangi bir metafor içermeyen kağıtlar, üretilen metafora ait gerekçesi sunulmayan kağıtlar ve boş bırakılan kağıtlar ayıklanmıştır. Bu bilgiler ışığında 95 form araştırma kapsamına dahil edilirken 17 form araştırma kapsamından çıkartılmıştır.

Örnek metafor imgesi derleme aşaması (2): Bu basamakta araştırma kapsamına dâhil edilen bütün öğretmenlerin formları K-1,K-2,K-3 şeklinde kodlanmıştır. Araştırmaya dahil edilen formlardan elde edilen geçerli metaforlar alfabetik sıraya göre sıralanarak “örnek metafor listesi” oluşturulmuştur. Bu aşamada oluşturulan örnek metafor listesi ile metaforları belirli kategoriler altında toplarken bir başvuru kaynağı oluşturmak ve veri analiz sürecini geçerli kılmak amaçlanmıştır.

Kategori geliştirme aşaması (3): Bu basamakta öğretmenlerden elde edilen metaforlar ve gerekçeleri ortak özellikleri bakımından kategorilere ayrılmıştır. Bu işlem için öğretmenler tarafından üretilen her metafor; metaforun konusu (1), metaforun kaynağı (2) ve metaforun konusu ve kaynağı arasındaki ilişki (3) dikkate alınarak analiz edilmiştir.

Güvenirliğin sağlanması aşaması (4): Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için uzman görüşüne başvurulmuştur. Bu amaç doğrultusunda “Beden Eğitimi ve Spor” alanındaki 2 uzmana araştırmaya katılan öğretmenler tarafından kaynaştırma öğrencilerine yönelik olarak üretilen ve alfabetik sıraya göre düzenlenmiş “örnek metafor listesi” ve kategorilerin adlarının ve özelliklerinin bulunduğu bir liste verilmiştir. Uzmanlardan kendilerine verilen bu listeleri kullanarak hiçbir metafor açıkta kalmayacak şekilde metaforları ve kategorileri eşleştirmeleri istenmiştir. Bir sonraki aşamada uzmanların yaptığı eşleştirmeler araştırmacının kendi kategorileri ile karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırma ile görüş birliği ve görüş ayrılığı sayıları bulunarak Miles ve Huberman’ın (1994) güvenilirlik formülü [$\text{Güvenirlik} = \frac{\text{Görüş birliği}}{\text{Görüş birliği} + \text{Görüş ayrılığı}}$] yardımıyla araştırmanın güvenilirliği hesaplanmıştır. Bu sayılara göre araştırmanın güvenilirliği %89,47 olarak belirlenmiştir.

2. 5. Etik Beyanı

Araştırma Gazi Üniversitesi Etik Komisyonu’nun 11.07.2023 tarihli ve E-77082166-604.01.02-700046 sayılı etik kurul onayı ile yürütülmüştür.

3. Bulgular

3. 1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre ortaokulda görev yapan beden eğitimi öğretmenleri “kaynaştırma öğrencilerine” yönelik olarak toplam 95 adet metafor üretmişlerdir. Üretilen metaforlar Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Beden eğitimi öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerine ilişkin ürettiği metaforlar

Metafor	f	Metafor	f	Metafor	f	Metafor	f
Gökkuşuğu	5	Yeni kitap	4	Çiçek	4	Bebek	3
Solmuş çiçek	3	Sürpriz kutu	2	Yolculuk	2	Sürpriz yumurta	2
Sabır taşı	2	Sanat	2	Güneş	1	Müzik notası	1
Korku filmi	1	Müzik korosu	1	Bulmaca	1	Bilmece	1
Okyanus	1	Bozuk pusula	1	Ödül	1	Yabancı şehir	1
Yağmur	1	Issız ada	1	Yabancı dizi	1	Puzzle	1
Literatür taraması	1	Empati dersi	1	İlaç	1	Siyah boya	1
Öz evlat	1	Fidan	1	Boş sayfa	1	Yapboz	1
Yeni araba	1	Patlak lastik	1	Uçurtma	1	Küstüm otu	1

Küçükahmetoğlu, R., & İlhan, E. L. (2023). Beden eğitimi öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerine yönelik algılarının metafor yoluyla incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 20(3), 424-438. doi:10.14687/jhs.v20i36399

Duvar	1	Kırmızı ışık	1	Örgü örmek	1	Erasmus	1
İngilizce	1	Çamur	1	Çöl sıcaklığı	1	Yavaş internet	1
YDS	1	Çay filizi	1	Tuş kilidi	1	Mağara	1
Satranç	1	Çaresizlik	1	Define haritası	1	Yeni nesil soru	1
Kavanoz kapağı	1	Zor soru	1	Parmak izi	1	Uzay	1
Umutsuz vaka	1	Yabancı dil	1	Kapalı kutu	1	Deniz	1
Maden	1	Tabula rasa	1	Oyun hamuru	1	Neşe kaynağı	1
Keşfedilmemiş gezegen	1	Çiğ altında kalmak	1	Fethedilmemiş topraklar	1	Merdiven çıkmak	1
Kaktüs	1	Gül	1	Hayalet	1	Hayal kurmak	1
Fazla tuzlu yemek	1	Keşfedilmemiş nota	1	İstasyon çalışmaları	1	Zincirin halkaları	1
Toplam Metafor Sayısı (f)	95						

Tablo 1 incelendiğinde en çok tekrar eden metaforların “Gökkuşluğu” (f=5), “Yeni kitap” (f=4), “Çiçek” (f=4), “Bebek” (f=3) ve “Solmuş çiçek” (f=3) metaforları olduğu görülmektedir. Bu sıralamayı ise “Sürpriz kutu” (f=2), “Yolculuk” (f=2), “Sürpriz yumurta” (f=2), “Sabır taşı” (f=2) ve “Sanat” (f=2) metaforları takip etmektedir.

3. 2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırma kapsamında üretilen metaforlar “Keşfetme ve yenilik aracı olarak kaynaştırma öğrencileri”, “Belirsizlik ve endişe kaynağı olarak kaynaştırma öğrencileri”, “Zor, yorucu ve sabır gerektiren bir yapı olarak kaynaştırma öğrencileri”, “Uzmanlık gerektiren bir birey olarak kaynaştırma öğrencileri”, “Tamamlayıcı ve eşitliği sağlayan bir araç olarak kaynaştırma öğrencileri”, “Kırılgan bir yapı olarak kaynaştırma öğrencileri”, “Mutluluk kaynağı olarak kaynaştırma öğrencileri” ve “Geri plana atılan bireyler olarak kaynaştırma öğrencileri” olmak üzere 8 kategori altında toplanmıştır. Araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin ürettikleri metaforların kategorilere göre dağılımı Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Beden eğitimi öğretmenlerinin ürettikleri metaforların kategorilere dağılımı

Kategoriler	f	%
1-)Keşfetme ve yenilik aracı olarak kaynaştırma öğrencileri	17	17,89%
2-)Belirsizlik ve endişe kaynağı olarak kaynaştırma öğrencileri	16	16,84%
3-)Zor, yorucu ve sabır gerektiren bir yapı olarak kaynaştırma öğrencileri	14	14,74%
4-)Uzmanlık gerektiren bir birey olarak kaynaştırma öğrencileri	14	14,74%
5-)Tamamlayıcı ve eşitliği sağlayan bir araç olarak kaynaştırma öğrencileri	11	11,58%
6-)Kırılgan bir yapı olarak kaynaştırma öğrencileri	9	9,47%
7-)Mutluluk kaynağı olarak kaynaştırma öğrencileri	8	8,42%
8-)Geri plana atılan bireyler olarak kaynaştırma öğrencileri	6	6,32%
Toplam	95	100

Üretilen metaforların kategorilere göre dağılımları göz önüne alındığında en fazla metaforun “Keşfetme ve yenilik aracı olarak kaynaştırma öğrencileri” kategorisinde olduğu görülürken en az metaforun ise “Geri plana atılan bireyler olarak kaynaştırma öğrencileri” kategorisinde olduğu görülmektedir.

3.3.Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Kategori 1. Keşfetme ve yenilik aracı olarak kaynaştırma öğrencileri

“Keşfetme ve yenilik aracı olarak kaynaştırma öğrencileri” kategorisinde 17 adet metafor bulunmaktadır. Kategori içerisinde yer alan metaforlar ve frekans sayıları; Yeni kitap (4), Gökkuşuğu (3), Sürpriz yumurta (1), Yeni araba (1), Keşfedilmemiş nota (1), Kapalı kutu (1), Mağara (1), Çay filizi (1), Uzay (1), Maden (1), Tabula rasa (1), Oyun hamuru (1) şeklindedir. Aşağıda araştırma kapsamında bu kategoride yer alan metaforlar ve onlara ait gerekçeli ifadelerine ilişkin bazı örnekler sunulmuştur:

- K-1: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “yeni kitap” gibidir. Çünkü her öğrencide kendime yeni farkındalıklar katıyorum.*
- K-14: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “yeni kitap” gibidir. Çünkü farklı yetersizliklere sahip öğrencilerden hem şuan da hem ileriki mesleki yaşamımda kullanmak üzere yeni bir şeyler öğreniyorum.*
- K-28: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “gökkuşuğu” gibidir. Çünkü onların her biri farklı dünyaları yansıtmaktadır.*
- K-29: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “keşfedilmemiş nota” gibidir. Çünkü bu öğrencilerin henüz ortaya çıkartılmamış ve benim tarafımdan ortaya çıkartılmayı bekleyen nice özelliklerinin olduğuna inanıyorum.*
- K-70: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri benim için “maden” gibidir. Çünkü beden eğitimi yoluyla bu öğrencilere içlerindeki cevherleri keşfettirebiliriz.*
- K-81: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri benim için “gökkuşuğu” gibidir. Çünkü farklı spor dallarını öğrendiklerinde kendilerinde var olan yeni renkleri fark edebilir ve sporla yeni renkler yaratabilirler.*

Kategori 2. Belirsizlik ve endişe kaynağı olarak kaynaştırma öğrencileri

“Belirsizlik ve endişe kaynağı olarak kaynaştırma öğrencileri” kategorisinde 16 adet metafor bulunmaktadır. Kategori içerisinde yer alan metaforlar ve frekans sayıları; Sürpriz kutu (2), Yolculuk (2), Korku filmi (1), Müzik korosu (1), Bulmaca (1), Bilmecce (1), Sürpriz yumurta (1), Okyanus (1), Bozuk pusula (1), Fethedilmemiş topraklar (1), Yabancı şehir (1), Yağmur (1), Issız ada (1), Yabancı dizi (1) şeklindedir. Aşağıda araştırma kapsamında bu kategoride yer alan metaforlar ve onlara ait gerekçeli ifadelerine ilişkin bazı örnekler sunulmuştur:

- K-2: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “kapalı kutu” gibidir. Çünkü onlara yönelik etkinlikler bulamamak beni korkutuyor.*
- K-6: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “yolculuk” gibidir. Çünkü bu öğrencilerin bulunduğu sınıflarda nelerle karşılaşacağımı kestiremiyorum.*
- K-8: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “müzik korosu” gibidir. Her kaynaştırma öğrencisinin yetersizlik düzeyi birbirlerinden farklı olduğu için çok farklı davranışlar sergileyebiliyorlar.*
- K-54: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “fethedilmemiş topraklar” gibidir. Çünkü nasıl davranacağımı ne yöne gideceğimi bilmiyorum ve kendimi bu toprakların yabancı gibi hissediyorum.*
- K-67: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “yabancı şehir” gibidir. Çünkü tekerlekli sandalyeli bir kaynaştırma öğrencisinin bulunduğu sınıfta her ders ona özel etkinlik bulma meselesi beni yabancı bir şehre gidecekmiş gibi korkutuyor.*
- K-78: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “yağmur” gibidir. Çünkü kaynaştırma öğrencileri de yağmur gibi bizi bazen üzer, sakar bazen ise ferahlatır.*
- K-89: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “ıssız ada” gibidir. Çünkü ıssız bir ada nasıl belirsizliklerle dolu ise bu öğrenci profili de belirsizliklerle doludur.*

Kategori 3. Zor, yorucu ve sabır gerektiren bir yapı olarak kaynaştırma öğrencileri

“Zor, yorucu ve sabır gerektiren bir yapı olarak kaynaştırma öğrencileri” kategorisinde 14 adet metafor bulunmaktadır. Kategori içerisinde yer alan metaforlar ve frekans sayıları; Sabır taşı (2), Fazla tuzlu yemek (1), Patlak lastik (1), Çığ altında kalmak (1), Merdiven çıkmak (1), Duvar (1), Kırmızı ışık (1), Örgü örmek (1), Erasmus (1), İngilizce (1), Çamur (1), Çöl sıcağı (1), Yavaş internet (1) şeklindedir. Aşağıda araştırma kapsamında bu kategoride yer alan metaforlar ve onlara ait gerekçeli ifadelerine ilişkin bazı örnekler sunulmuştur:

- K-10: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “sabır taşı” gibidir. Çünkü birçok kez tekrar ettiğim halde beni anlayamamış olmaları beni kızdırıyor.*
- K-16: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “patlak lastik” gibidir. Çünkü takım sporlarına yönelik drillerde başarıları gereken görevleri geç anladıkları için bu sınıflarda ilerlemek patlak lastikle gitmeye çalışmak kadar zor olabiliyor.*
- K-40: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “kırmızı ışık” gibidir. Çünkü ders esnasında diğer öğrencilerle ilerleme kaydederken bu öğrencilerde yavaşlamak, durmak zorunda kalıyorum.*
- K-46: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “örgü örmek” gibidir. Çünkü onlara herhangi bir sporsal beceriyi öğretebilmek için sabırla ilmek ilmek işlemek gerekir.*
- K-87: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “yavaş internet” gibidir. Çünkü yavaş bir internet bağlantısı insanı nasıl yıpratıyorsa bu öğrencilerin derste anlattıklarını geç anlaması da beni yıpratıyor.*

Kategori 4. Uzmanlık gerektiren bir birey olarak kaynaştırma öğrencileri

“Uzmanlık gerektiren bir birey olarak kaynaştırma öğrencileri” kategorisinde 14 adet metafor bulunmaktadır. Kategori içerisinde yer alan metaforlar ve frekans sayıları; Sanat (2), YDS (1), Literatür taraması (1), Tuş kilidi (1), İstasyon çalışmaları (1), Satranç (1), Çaresizlik (1), Define haritası (1), Yeni nesil soru (1), Kavanoz kapağı (1), Zor soru (1), Yabancı dil (1), Parmak izi (1) şeklindedir. Aşağıda araştırma kapsamında bu kategoride yer alan metaforlar ve onlara ait gerekçeli ifadelerine ilişkin bazı örnekler sunulmuştur:

- K-15: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “sanat” gibidir. Çünkü bir sanat dalı ile uğraşmak nasıl ki uzmanlık istiyorsa ortopedik engel gibi farklı engellere sahip kaynaştırma öğrencileriyle ilgilenmekte ayrı bir uzmanlık istiyor.*
- K-19: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “tuş kilidi” gibidir. Çünkü her kaynaştırma öğrencisini açmak, kendilerini bulmalarını sağlamak için farklı uygulamalar, farklı desenler denenmelidir.*
- K-34: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “satranç” gibidir. Çünkü işleyeceğim konuya göre onların dâhil olabilecekleri etkinlikleri seçerken tekrar tekrar düşünmem ve gözden geçirmem gerekebiliyor.*
- K-75: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “sanat” gibidir. Çünkü beden eğitimi gibi psikomotor becerilerin ağırlıkta olduğu bir derste tüm sınıfla birlikte bu öğrencilere aynı anda bir şeyler öğretmeye çalışmak sanat icra etmekten farksızdır.*

Kategori 5. Tamamlayıcı ve eşitliği sağlayan bir araç olarak kaynaştırma öğrencileri

“Tamamlayıcı ve eşitliği sağlayan bir araç olarak kaynaştırma öğrencileri” kategorisinde 11 adet metafor bulunmaktadır. Kategori içerisinde yer alan metaforlar ve frekans sayıları; Puzzle (1), Gökkuşuğı (1), Zincirin halkaları (1), Empati dersi (1), İlaç (1), Siyah boya (1), Öz evlat (1), Fidan (1), Boş sayfa (1), Bebek (1), Yapboz (1) şeklindedir. Aşağıda araştırma kapsamında bu kategoride yer alan metaforlar ve onlara ait gerekçeli ifadelerine ilişkin bazı örnekler sunulmuştur:

- K-4: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “puzzle” gibidir. Çünkü okuldaki her kaynaştırma öğrencisi okulun dinamik sistemini ve büyük puzzle olan eğitim sistemini tamamlayan bir parçadır.*

- K-20: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “zincirin halkaları” gibidir. Çünkü duyuşsal kazanımlar zincirin halkaları olarak düşünüldüğünde bu öğrenciler akranlarının bazı duyuşsal davranışları kazanabilmeleri için bulunmaz bir fırsattır ve onlar olmazsa halka tamamlanamaz.*
- K-22: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “ilaç” gibidir. Çünkü spor yoluyla farkındalık kazandırabilmem için bana ilaç gibi yardım ederler.*
- K-71: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “fidan” gibidir. Çünkü spor yoluyla fidanları geliştirerek ormanın içerisine katabiliriz.*
- K-72: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “boş sayfa” gibidir. Çünkü beden eğitimi ve spor yoluyla bu boş sayfalardan herkesin okuyacağı, izleyeceği bir kitap yazabiliriz.*
- K-92: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “yapboz” gibidir. Çünkü beden eğitimi yoluyla bu öğrenciler kendilerinde eksik olan parçaları tamamlama fırsatı yakalamaktadırlar.*

Kategori 6. Kırılgan bir yapı olarak kaynaştırma öğrencileri

“Kırılgan bir yapı olarak kaynaştırma öğrencileri” kategorisinde 9 adet metafor bulunmaktadır. Kategori içerisinde yer alan metaforlar ve frekans sayıları; Çiçek (3), Bebek (2), Gül (1), Küstüm otu (1), Kaktüs (1), Müzik notası (1) şeklindedir. Aşağıda araştırma kapsamında bu kategoride yer alan metaforlar ve onlara ait gerekçeli ifadelerine ilişkin bazı örnekler sunulmuştur:

- K-77: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “çiçek” gibidir. Çünkü bu derste onlara ne kadar şefkat ve ilgi gösterirsek mevcut eğitim sistemi içerisinde solup gitme ihtimalleri o kadar azalacaktır.*
- K-61: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “gül” gibidir. Çünkü bu öğrencilere yeterli ilgiyi göstermezsek onları arkadaşlarının içinde soldurabiliriz.*
- K-62: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “küstüm otu” gibidir. Çünkü diğer öğrencilerden daha fazla alıngan bir yapıya sahipler.*

Kategori 7. Mutluluk kaynağı olarak kaynaştırma öğrencileri

“Mutluluk kaynağı olarak kaynaştırma öğrencileri” kategorisinde 8 adet metafor bulunmaktadır. Kategori içerisinde yer alan metaforlar ve frekans sayıları; Gökkuşuğu (1), Neşe kaynağı (1), Deniz (1), Keşfedilmemiş gezegen (1), Güneş (1), Çiçek (1), Ödül (1), Uçurtma (1) şeklindedir. Aşağıda araştırma kapsamında bu kategoride yer alan metaforlar ve onlara ait gerekçeli ifadelerine ilişkin bazı örnekler sunulmuştur:

- K-35: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “neşe kaynağı” gibidir. Çünkü bu tarz öğrencilere bir şeyler öğretebiliyor olmak beni mesleki açıdan çok mutlu ediyor.*
- K-47: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “keşfedilmemiş gezegen” gibidir. Çünkü kaynaştırma öğrencilerine bir branş öğrettiğim zaman yeni bir gezegen keşfetmiş gibi seviniyorlar.*
- K-56: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “güneş” gibidir. Çünkü önlerindeki engelleri aşabildiğin zaman derste benim için mutluluk kaynağı oluyorlar.*
- K-88: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “ödül” gibidir. Çünkü onlara sporla ilgili bir şeyler kazandırabildiğimi görünce tatmin oluyorum.*

Kategori 8. Geri plana atılan bireyler olarak kaynaştırma öğrencileri

“Geri plana atılan bireyler olarak kaynaştırma öğrencileri” kategorisinde 6 adet metafor bulunmaktadır. Kategori içerisinde yer alan metaforlar ve frekans sayıları; Solmuş çiçek (3), Hayalet (1), Hayal kurmak (1), Umutsuz vaka (1) şeklindedir. Aşağıda araştırma kapsamında bu kategoride yer alan metaforlar ve onlara ait gerekçeli ifadelerine ilişkin bazı örnekler sunulmuştur:

- K-80: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “solmuş çiçek” gibidir. Çünkü mevcut eğitim sistemi içerisinde beden eğitimi dersi müfredatı bu öğrencilerin açmasına izin vermemektedir.*
- K-82: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri “solmuş çiçek” gibidir. Çünkü üst düzey fiziksel ve zihinsel yetenek gerektiren bir ders için onlara çok az kazanım ayrıldığından genellikle solmaktadırlar.*

- K-90: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri "hayal kurmak" gibidir. Çünkü beden eğitimi dersinin var olan kazanımlarıyla bu öğrencileri akranlarıyla kaynaştırmak hayalden öte bir şey değildir.*
- K-91: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri "umutsuz vaka" gibidir. Çünkü okullarımız kaynaştırma öğrencilerini beden eğitimi dersinde istedik şekilde geliştirecek fiziksel ve maddi imkânlara sahip değildirler.*
- K-32: *Beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencileri "hayalet" gibidir. Çünkü bu derste yetersizliklerinden dolayı sınıftaki diğer öğrenciler tarafından genellikle görmezden geliniyorlar.*

4. Tartışma ve Sonuç

Beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencilerine yönelik algılarını belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmada öğretmenlerin zihinlerinde oluşan kavramlar arasındaki ilişkileri ortaya çıkartmak amacıyla metaforlar kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenler tarafından üretilen 95 adet metafor 8 kategori altında sınıflandırılmıştır. Oluşturulan kavramsal kategoriler içerisindeki metaforların frekans sayıları göz önüne alındığında en fazla metaforun %17,89 ile "Keşfetme ve yenilik aracı olarak kaynaştırma öğrencileri" ve %16,84 ile "Belirsizlik ve endişe kaynağı olarak kaynaştırma öğrencileri" kategorilerinde yer aldığı belirlenmiştir. Beden eğitimi öğretmenleri tarafından en az metafor üretilen kategori ise %6,32 ile "Geri plana atılan bireyler olarak kaynaştırma öğrencileri" kategorisi olmuştur. Geliştirilen metaforların; belirsizlik ve endişe kaynağı, tamamlayıcı bir araç, keşfetme ve yenilik aracı, mutluluk kaynağı vb. kavramlarla ilişkilendirilmeleri beden eğitimi öğretmenleri tarafından kaynaştırma öğrencilerinin oldukça geniş bir kapsamda ele alındığını göstermektedir.

Araştırmada elde edilen bulgulara göre en fazla metaforun üretildiği kategori olan "Keşfetme ve yenilik aracı olarak kaynaştırma öğrencileri" kategorisinde beden eğitimi öğretmenleri kaynaştırma öğrencilerini yeni kitap, sürpriz yumurta, yeni araba, keşfedilmemiş nota metaforları ile ilişkilendirmişlerdir. Bu kategorideki metaforların gerekçelerine bakıldığında ise beden eğitimi öğretmenleri kaynaştırma öğrencileri yoluyla kendilerine mesleki açıdan yeni farkındalıklar kattıklarını, süreç içerisinde farklı özelliklerini keşsettiklerini ve gelecekteki mesleki yaşantılarında kullanmak üzere bu öğrencilerin onlara yeni bir şeyler öğrettiklerini ifade etmişlerdir. Benzer şekilde antrenörlerin sporculara yönelik algılarını metafor yoluyla inceleyen bir çalışmada da antrenörlerin sporcuları "gelişim sağlama aracı" olarak gördükleri ve bu şekilde kendilerini mesleki açıdan devamlı olarak gelişime açık tuttıkları belirlenmiştir (Kurtipek ve Güngör, 2019). Saban ve Eid (2017) yaptıkları çalışmada okul öncesi ve sınıf öğretmeni adaylarının kaynaştırma öğrencilerine yönelik geliştirdikleri metaforları "öğretmeni geliştiren bir birey" kategorisinde toplamışlardır. Kategori kapsamında öğretmenler; kaynaştırma öğrencilerinin öğretmenlerin mesleki bilgi ve becerilerine katkı sağladığını, öğretmenlerin kaynaştırma öğrencileri ile çalıştıkça iletişim becerilerinin ve farklı öğrenme yöntemleri kullanma deneyimlerinin arttığını belirtmişlerdir (Saban ve Eid, 2017). Buradan hareketle kaynaştırma öğrencilerinin öğretmenler üzerinde mesleki gelişimi destekleyici bir rolünün bulunduğu söylenebilir.

"Keşfetme ve yenilik aracı olarak kaynaştırma öğrencileri" kategorisi içerisindeki gerekçeli ifadeler sonucunda ortaya çıkan bir diğer bulguya göre beden eğitimi öğretmenlerinin, kaynaştırma öğrencilerinin gizli yeteneklerinin keşfedilmesinde ve bu öğrencilerin kendilerine olan özgüvenlerinin geliştirilmesinde sporun önemli bir rol üstlenebileceğini ifade ettikleri görülmektedir. Benzer sonuçlara Ergin'in (2022) beden eğitimi öğretmenlerinin kaynaştırma uygulamalarına yönelik düşüncelerini incelediği çalışmasında da ulaştığı görülmektedir. Ergin (2022) beden eğitimi ve spor dersi yoluyla özel gereksinimleri bulunan öğrencilerin bir taraftan psikomotor ve sosyal gelişimleri artırılırken bir taraftan da bu öğrencilerin içerisinde buldukları topluma olan aidiyet duygularının artırıldığını ifade etmektedir. Orhan, Uzunçayır ve İlhan'da (2021) beden eğitimi derslerindeki uyarlanmış ve çeşitlendirilmiş öğrenme içerikleri sayesinde özel gereksinimli öğrencilerde

psikomotor, bilişsel ve duyuşsal olarak bütüncül bir gelişme sağlanabileceğini ve bu ders yoluyla kaynaştırma öğrencilerinin kendilerini keşfetme fırsatı bulabileceklerini ifade etmişlerdir. Dolayısıyla beden eğitimi dersinin kaynaştırma öğrencileri üzerinde kendilerini keşfetmelerini açısından önemli bir rolü olduğu düşünülmektedir.

“Tamamlayıcı ve eşitliği sağlayan bir araç olarak kaynaştırma öğrencileri” kategorisindeki metaforlara göre beden eğitimi öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerini puzzle, zincirin halkaları ve yapboz gibi kavramlarla ilişkilendirdikleri görülmektedir. Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenleri bu kategori kapsamında kaynaştırma öğrencilerinin eğitim sistemimizin ayrılmaz ve tamamlayıcı bir parçası olduklarını, akranlarının bazı duyuşsal kazanımları elde edebilmeleri adına bu öğrencilerin önemli rol üstlendiklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca bu kategoride beden eğitimi öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin gelişimsel ihtiyaçlarının karşılanabilmesi ve onların hayata kazandırılabilmesi içinde beden eğitimi ve sporun önemli olduğu görüşüne sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Yazıcıoğlu (2019) Anadolu lisesi öğretmenleri üzerindeki araştırmasında kaynaştırma öğrencilerinin kaynaştırma eğitimi yoluyla bir yandan kendilerinde eksik olan birimleri tamamlarken bir yandan da akranlarına toplumdaki farklı bireylerle sosyalleşme imkânı sunarak toplumsal bütünleşme sağladıklarını ifade etmiştir. Kumaş ve Süer (2020) ise Türkçe, İngilizce ve Sosyal Bilgiler öğretmeni adaylarının üzerindeki araştırmalarında öğretmen adaylarının kaynaştırma öğrencilerini fırsat eşitliği sağlama aracı olarak gördükleri sonucuna ulaşmışlardır. Bu açıdan yapılan çalışmaların araştırmamızın bulgularını destekledikleri söylenebilir.

“Kırılgan bir yapı olarak kaynaştırma öğrencileri” kategorisindeki bulgulara göre beden eğitimi öğretmenleri kaynaştırma öğrencilerinin hassas bir yapıya sahip olduklarını ve diğer akranlarından daha fazla ilgi ve dikkate gereksinim duyduklarını ifade etmişlerdir. Araştırmamızın bulgularının, sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerini kırılgan, narın bir yapıya sahip ve özel ilgi gerektiren bireyler olarak gördükleri çalışma sonucuyla (Aydın ve Arslan, 2022) ve resim ve müzik öğretmeni adaylarının özel gereksinimli öğrencileri hassas, kırılgan bir yapıya sahip olan ve sevgiye ihtiyacı olan öğrenciler olarak tanımladıkları çalışma sonuçlarıyla (Dayı, Açıköz ve Elçi, 2020) benzerlik gösterdiği görülmektedir. Bu bağlamda kaynaştırma öğrencileriyle ilgili olarak beden eğitimi ve diğer branş öğretmenlerinin benzer görüşlere sahip oldukları söylenebilir.

Araştırmada “Zor, yorucu ve sabır gerektiren bir yapı olarak kaynaştırma öğrencileri” kategorisi kapsamındaki bulgulara göre beden eğitimi öğretmenleri, kaynaştırma öğrencilerinin kendilerini özel gereksinimli olmayan öğrenciler kadar çabuk anlayamamalarından kaynaklı olarak derslerde daha yavaş ilerlemek zorunda kaldıklarını bu durumda öğretmenleri öğretim süreci içerisinde zorladığını belirtmişlerdir. Uçuş (2016) sınıf ve okul öncesi öğretmen adayları üzerinde yaptığı araştırmada adayların özel gereksinimleri öğrencilerin eğitim süreçlerinin güçlük ve zorluklarla dolu olduğunu, bu öğrencilerin diğer akranlarından daha fazla çaba gerektirdiğini ifade ettiklerini belirtmiştir. “Belirsiz ve endişe kaynağı olarak kaynaştırma öğrencileri” kategorisinde ise beden eğitimi öğretmenleri kaynaştırma öğrencilerinin birbirlerinden farklı ve tutarsız davranışlar sergilediklerini ve kaynaştırma öğrencisi profiline belirsizliklerle dolu olduğunu ifade etmişlerdir. Yukarıdaki bilgilerden hareketle beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersinde kaynaştırma öğrencilerine yönelik olumsuz tutumlara da sahip oldukları söylenebilir.

“Uzmanlık gerektiren bir birey olarak kaynaştırma öğrencileri” kategorisindeki bulgulara göre beden eğitimi öğretmenleri kaynaştırma öğrencileriyle ilgilenmenin ve bu öğrencilere özgü beden eğitimi etkinliklerinin seçiminin uzmanlık gerektirdiğini ifade etmişlerdir. Özbuğutu ve Elmacı (2022) araştırmalarında fen bilgisi öğretmenlerinin çoğunun kaynaştırma ile ilgili herhangi bir eğitim almadıklarını, öğretmenlerin bireyselleştirilmiş eğitim programı hakkında az miktarda bilgiye sahip olup kendilerini tamamen yeterli hissetmedikleri sonucuna varmışlardır. Başgül ve Sağır (2017) ise araştırmalarında öğretmenlerin özel gereksinimli öğrencilere eğitim verme sürecini özel beceri

gerektiren bir dal olarak gördükleri sonucuna ulaşmışlardır. Bu bilgilerden hareketle yapılan iki araştırmanında çalışmamızın bulgularını desteklediği söylenebilir.

Araştırmada ortaya çıkan metafor ve kategorilerin çeşitlilikleri ve zenginlikleri de düşünüldüğünde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin beden eğitimi derslerinde kaynaştırma öğrencilerini çok geniş ve farklı açılardan algıladıkları söylenebilir. Sonuç olarak beden eğitimi öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerine yönelik algılarının genel olarak olumlu yönde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sınırlı sayıda beden eğitimi öğretmenin katılımı ile gerçekleştiğinden daha fazla beden eğitimi öğretmenin katılımı ile ve farklı sınıf seviyesindeki öğretmenlerin katılımı ile çalışmalar gerçekleştirilebilir. Lisans seviyesinde öğrenim görürken engellilerde beden eğitimi ve spor konulu dersleri alan öğretmenler ile bu dersi almayan öğretmenlerin beden eğitimi dersinde kaynaştırma eğitimine yönelik algılarının karşılaştırılması önerilebilir.

Kaynakça

- Akyüz, Y. (2020). *Türk Eğitim Tarihi*. Ankara: Pegem.
- Alger, C. L. (2009). Secondary teachers' conceptual metaphors of teaching and learning: Changes over the career span. *Teaching and Teacher Education*, 25, 743–751.
- Altun, S. A. & Apaydın, Ç. (2013). Kız ve erkek öğretmen adaylarının “Eğitim” kavramına ilişkin metaforik algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 3(3), 329-354. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kuey/issue/10319/126554> tarafından erişilmiştir.
- Aydın, F. & Arslan, R. (2022). Sınıf öğretmenlerinin bakış açısından metaforlarla kaynaştırma eğitimi ve öğrencisi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 12(3), 1883-1906 . DOI: 10.24315/tred.962205
- Başgül, M., & Sağır, Ş. U. (2017). Sınıf öğretmenlerinin özel eğitimle ilgili metaforik algılarının incelenmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 249-280.
- Bibik, J. M. (1997). *Metaphors for teaching: How health and physical education teachers describe their roles*. Georgetown, DE: McGraw Hill
- Birello, M., & Pujolà, J. T. (2023). Visual metaphors and metonymies in pre-service teachers' reflections: Beliefs and experiences in the learning and teaching of writing. *Teaching and Teacher Education*, 122, 103971.
- Cirit, B. & Gölünük Başpınar, S. (2021). Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi öğretmenlerine yönelik metaforlarının incelenmesi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6 (1) , 106-117. DOI: 10.25307/jssr.907270
- Dayı, E., Açıkgöz, G., & Elçi, A. N. (2020). Güzel sanatlar eğitimi bölümü öğretmen adaylarının özel gereksinimli öğrencilere yönelik metaforik algıları (Gazi Üniversitesi örneği). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 21(1), 95-122. doi: 10.21565/ozegitimdergisi.616520
- Eraslan, L. (2011). Sosyolojik metaforlar. *Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler e-Dergisi*, 27, 1-22.
- Ergin, M. (2022). Beden eğitimi öğretmenlerinin kaynaştırma uygulamalarına yönelik görüşleri. *Turkish Studies-Education*, 17(1), 73-90.
- Harriet J. Bessette & Nita A. Paris (2019): Using visual and textual metaphors to explore teachers' professional roles and identities, *International Journal of Research & Method in Education*, DOI: 10.1080/1743727X.2019.1611759
- İlhan, E. L. (2008). Zihinsel engelli çocuklar için beden eğitimi ve sporun genel gelişim süreçleri açısından önemi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 33(350), 17-24.
- İlhan, E. L. (2009). Zihinsel engelli çocuğu olan anne-babaların çocuklarının özel eğitimleri sürecinde beden eğitimi ve spor etkinliklerine yaklaşımlarının değerlendirilmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1). 38-48.
- İşler, H. (2012). *Beden Eğitimi ve Spor Bilgileri Rehber Kitabı*. İstanbul: Ol
- Jensen, D. F. N. (2006). Metaphors as a bridge to understanding educational and social contexts. *International Journal of Qualitative Methods*, 5(1), 36–54. <https://doi.org/10.1177/160940690600500104>
- Karagün, E. (2021). İlkokul ve ortaokulda farklı branşlarda çalışan öğretmenlerin “Beden Eğitimi” ve “Spor” kavramlarına ilişkin metaforları. *Eğitim ve Bilim*, 46(208). <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2021.9230>

Küçükahmetoğlu, R., & İlhan, E. L. (2023). Beden eğitimi öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerine yönelik algılarının metafor yoluyla incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 20(3), 424-438. doi:[10.14687/jhs.v20i36399](https://doi.org/10.14687/jhs.v20i36399)

- Karasu, N. (2022). Kapsayıcı eğitim. Uyarlanmış beden eğitimi ve spor. Ed: E. L. İlhan, E. Yarımkaaya, O. K. Esentürk, *Özel gereksinimli bireyler için uyarlanmış beden eğitimi ve spor (35-51)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Kazu, İ.Y. & Yıldırım, D. (2021). Özel eğitim öğretmenlerinin özel gereksinimli birey ve özel eğitime yönelik metaforik algıları. *Journal of History School*, 51, 1121-1144.
- Kumaş, Ö. A., & Süer, S. (2020). Öğretmen adaylarının özel eğitime ilişkin metaforik algıları. *OPUS International Journal of Society Researches*, 16(28), 1076-1101. DOI: 10.26466/opus.676175
- Kurtipek, S. (2019). Spor kulüplerine üye bireylerin spor kulübü kavramına ilişkin algılarının belirlenmesi: bir metafor analizi çalışması. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(1), 209-145.
- Kurtipek, S., & Güngör, N. B. (2019). Perception of trainers for the athlete. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 21(2), 379-385.
- Kurtipek, S., Çelik, O. B., Gümüş, H., & Yılmaz, B. (2017). Metaphorical perceptions of camp leaders working under the ministry of youth and sports on the concept of youth. *Ovidius University Annals, Series Physical Education and Sport/ Science, Movement and Health*, 17(2), 359-368.
- Lakoff, G., & Johnson, M. (2003). *Metaphors we live by*. Chicago: University of Chicago Press
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*. Sage.
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2018). *Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı*. <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=324> sayfasından erişilmiştir.
- Namlı, A., Temel, C. & Güllü, M. (2017). Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin ürettikleri metaforlar. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(2), 479-496.
- Orhan, B. E., Uzunçayır, D., & İlhan, L. (2021). Kaynaştırma eğitimi sürecinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüş ve önerileri. *Aksaray University Journal of Sport and Health Researches*, 2(1), 28-49.
- Özbuğutu, E., & Elmacı, E. (2022). Examination of the competencies of science teachers about inclusive education and determination of their opinions, *E-International Journal of Educational Research*, 13(5), 173-203. DOI: <https://doi.org/10.19160/e-ijer.1148519>
- Özcan, B. N., & Ates, Ö. (2021). An Analysis of the Relationship between the Metaphorical Perceptions of Classroom Teacher Candidates towards Computer-Assisted Mathematics Instruction and Their Learning Approaches. *International Journal of Progressive Education*, 17(3), 169-184.
- Pangrazi, R. P., & Aaron Beighle. (2019). *Dynamic physical education for elementary school children*. Pearson; 18th edition
- Saban, A. (2009). Öğretmen adaylarının öğrenci kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 281-326.
- Saban, A., & Eid, B. N. K. (2017). Okul öncesi ve sınıf öğretmeni adaylarının kaynaştırma öğrencisine yönelik metaforik algıları. Ö. Demirel (Ed.) *Küreselleşen dünyada eğitim içinde* (s. 515-526). Ankara: Pegem
- Saban, A. (2008). Okula ilişkin metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*. 55, 459-496.
- Starks, H., & Brown Trinidad, S. (2007). Choose your method: A comparison of phenomenology, discourse analysis, and grounded theory. *Qualitative health research*, 17(10), 1372-1380.
- Sural, V., İlhan, E. L. ve Esentürk, O. K. (2018). Özel sporcularla çalışan antrenörlerin iş doyum düzeylerinin incelenmesi. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 126-137.
- Uçuş, Ş. (2016). Sınıf öğretmeni adaylarının ve okul öncesi öğretmeni adaylarının özel eğitime ilişkin metaforik algılarının incelenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 360-388.
- Uzunçayır, D., İlhan, E. L., (2020). Özel gereksinimli çocuklara antrenör olmak: Antrenör görüşleri doğrultusunda nitel bir değerlendirme. *Spor ve Sağlık Bilimlere Multidisipliner Bakış* (Pp.145-180): Güven Yayınları.
- Yarımkaaya, E., İlhan, E.L. & Uzunçayır, D. (2022). *Uyarlanmış beden eğitimi ve spor*. Ed: E. L. İlhan, E. Yarımkaaya, O. K. Esentürk, *Özel gereksinimli bireyler için uyarlanmış beden eğitimi ve spor (93-143)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Yazıcıoğlu, T. (2019). Anadolu lisesi öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimine ilişkin görüşlerinin metafor analizi yoluyla incelenmesi. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 14(20), 394-420. DOI:10.26466/opus.590972
- Yıldırım A., & Şimşek H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin.

Küçükahmetoğlu, R., & İlhan, E. L. (2023). Beden eğitimi öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerine yönelik algılarının metafor yoluyla incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 20(3), 424-438. doi:[10.14687/jhs.v20i36399](https://doi.org/10.14687/jhs.v20i36399)

Yılmaz, S. H., İlhan, E. L. & Yarayan, Y. E. (2021). Engelli bireylerde spora katılımın önündeki zorlanmalar ölçeği geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 26 (3), 315-332. DOI: 10.53434/gbesbd.900837

Yılmaz, S.H. & İlhan, E. (2022). Eğitimde iletişimin rolü. Ed: E.L. İlhan. *Farklı boyutları ile öğretmenlik*. (107-126). Ankara: Nobel Akademi

Yılmaz, S.H. & Şahin, M.Y. (2022). Çocuğun korunmasında öğretmenin rolü. Ed: E.L. İlhan. *Farklı boyutları ile öğretmenlik*. (169- 182). Ankara: Nobel Akademi

Extended English Summary

Purpose

Physical education is usually defined as educating the organism by developing the mind and muscle functions of individuals through non-competitive activities (İşler, 2012). In educational programs organized according to today's conditions and constantly developing, the development of students in the cognitive field, as well as their development in the affective and psychomotor field, is equally important (Pangrazi & Beighle, 2019). The Ministry of National Education (2018) aims to increase the physical activity levels of students in physical education courses, to enable students to practice sports-specific movement skills by learning new movement concepts. Regardless of the differences they have, education is the most fundamental right of all individuals, and it is a constitutional obligation in the context of equality of opportunity for them to receive education in accordance with their qualifications and requirements (Yılmaz et al., 2021). It is stated that physical education and sports may have the potential to create a significant impact at the point where negative emotional states can be controlled due to the special requirements of students (İlhan, 2008). Teachers have an important mission to ensure the acceptance of students with special needs by their peers (Orhan et al., 2021). Based on this situation, it is thought that the research is important in terms of revealing the perceptions of physical education teachers towards inclusion students. The aim of this research is to determine the perceptions of physical education teachers towards inclusion students in physical education lesson through metaphor.

Method

In order to determine the perceptions of physical education teachers towards inclusion students, the phenomenology model used in qualitative research was used in the research. Phenomenology involves the description of the behavior of individuals, the events that occur in the lives of individuals and their experiences (Starks & Brown, 2007). The sample of the research consists of 95 physical education and sports teachers working in secondary schools in Konya province in the 2022-2023 academic year. A semi-structured questionnaire developed by the researchers was used as a data collection tool in the study. In this context, in order to determine the teachers' perceptions about inclusion students, "Inclusive students in physical education class are like for me. Because" they were asked to complete the sentence. Content analysis, one of the qualitative data analysis methods, was used in the analysis of the data obtained in the research. While analyzing the metaphors put forward by the teachers, the steps of (1) listing and sorting, (2) sample metaphor image compilation, (3) category development, (4) ensuring reliability were followed (Saban, 2009). Expert opinion was applied to ensure the reliability of the research. After matching the metaphors and categories included in the research to 2 experts in the field of Physical Education and Sports, these pairings were compared with the researcher's own coding. According to the expert opinions, the reliability between Decoders was determined as 89.47% [Reliability= Agreement / (Agreement + Disagreement)] by the reliability formula of Miles and Huberman (1994).

Findings

According to the findings obtained from the research, physical education teachers working in secondary schools have produced a total of 95 metaphors for inclusion students. Among these metaphors, it is observed that the most recurring metaphors are rainbow (f=5), new book (f=4), flower (f=4), baby (f=3) and withered flower (f=3). This ranking is followed by the metaphors surprise box (f=2), journey (f=2), surprise egg (f=2), patience stone (f=2) and art (f=2). The metaphors produced were examined under 8 categories as 'a source of uncertainty and anxiety', 'a tool that provides complementary and equality', 'a difficult, exhausting and patience-demanding structure', 'an individual that requires expertise', 'a tool for discovery and innovation', 'a source of happiness', 'a fragile structure' and 'individuals who are relegated to the background'. When the categories were examined, it was found that the most metaphors were in the category of inclusion students as a means of discovery and innovation, and the least metaphors were in the category of inclusion students as individuals who were relegated to the background.

Discussion and Conclusion

95 metaphors produced by the teachers participating in the research were classified under 8 categories. The metaphors developed are; a source of uncertainty and anxiety, a complementary tool, a means of discovery and innovation, a source of happiness, etc. their association with concepts shows that inclusion students are considered by physical education teachers in a fairly wide scope.

In the category inclusion students as a means of discovery and innovation, which is the category in which the most metaphors are produced, physical education teachers associated inclusion students with new book, surprise egg, new car, unexplored note metaphors. Looking at the reasons for the metaphors in this category, physical education teachers stated that they added new professional awareness to themselves through inclusion students, discovered different characteristics in the process, and these students taught them something new to use in their future professional lives. Saban and Eid (2017) collected the metaphors produced by preschool and classroom teacher candidates about inclusion students in the category of 'an individual who develops a teacher'. Within the scope of the category, teachers stated that inclusion students contribute to teachers' professional knowledge and skills, teachers' communication skills and experiences of using different learning methods increase as they work with inclusion students (Saban & Eid, 2017). At this point, it is seen that the results of the study show parallelism.

According to the metaphors in the category 'Inclusion students as a means of complementary and equality', it was concluded that teachers have the opinion that physical education and sports are important in order to meet the developmental needs of inclusion students and to bring them to life. Yazıcıoğlu (2019) in his research on Anatolian high school teachers, it was concluded that inclusion students both improve themselves through inclusion education and achieve social integration by providing their peers with the opportunity to socialize with different individuals in society. It can be said that the studies conducted in this respect support the findings of our research.

Considering the diversity and richness of the metaphors and categories that have emerged in the research, it can be said that physical education and sports teachers perceive inclusion students in physical education lessons from very wide and different perspectives. As a result, it was concluded that the perceptions of physical education teachers towards inclusion students are generally in a positive direction. Since the research is carried out with the participation of a limited number of physical education teachers, studies can be carried out with the participation of more physical education teachers and with the participation of teachers at different grade levels.